

Shells provborrningar i Sjöbo - Länsstyrelsen avvisar yrkandena om inhibition 19.08.2009

I dag har Länsstyrelsen fattat ett delbeslut om att avvisa de särskilda yrkandena om inhibition gällande de försiktighetsmått Shell har iakttagit i samband med provborrningarna. Länsstyrelsen motiverar beslutet med att det inte är möjligt att inhibera ett beslut som inte är omedelbart gällande.

Länsstyrelsen handlägger för närvarande ett drygt hundratal överklaganden angående Shells provborrningar efter naturgas i Sjöbo kommun.

Shell Exploration and Production AB har fått Bergstatens tillstånd att enligt minerallagen borra efter prover från alunskiffer i Skåne. Alunskiffret ska undersökas för att fastställa om det finns någon utvinningsbar naturgas.

Försiktighetsmått enligt miljöbalken

Efter Bergstatens tillstånd ska bolaget enligt miljöbalken anmäla till berörd kommun att man avser att borra. Kommunen har då möjlighet att med stöd av miljöbalken antingen meddela vilka försiktighetsmått som ska vidtas för att borringen ska få ske, förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd eller förbjuda borringen om det finns skäl enligt miljöbalken.

Shell hade planerat att inleda borringarna i Lövestad (Sjöbo kommun) i september för att sedan fortsätta i Oderup (Hörby kommun) och Hedeberga (Tomelilla kommun). De kraftiga protesterna kan försena projektet.

Sjöbos miljö- och byggnadsnämnd har efter anmälan från bolaget beslutat att vissa försiktighetsmått ska iakttagas under borringen. Detta beslut har nu överklagats till Länsstyrelsen av personer som i första hand vill att kommunen förbjuder borringarna och i andra hand att det ska ställas högre krav på Shell. De klagandes oro gäller främst att borringarna ska förorena grundvattnet. Klagandena har begärt att Länsstyrelsen inhiberar ärendet.

Inhibition - att skjuta upp ett beslut

Att begära att ett beslut ska inhiberas betyder att man vill att verkställigheten av ett fattat beslut ska skjutas upp (från latinska inhibere; hålla igen, förhindra). Ändamålet med inhibition är att förhindra att ett beslut, som träder i kraft omedelbart, ställer till skada som kan vara svår eller mycket kostsam att reparera om beslutet verkställs. Ett beslut kan inhiberas om vissa förutsättningar är uppfyllda. En förutsättning är att det föreligger ett beslut och att detta har överklagats. En ytterligare förutsättning är att det överklagade beslutet är omedelbart gällande.

Ett beslut enligt miljöbalken, som t.ex. det överklagade beslutet, är inte omedelbart gällande om inte tillsynsmyndigheten bestämt att det ska gälla omedelbart även om det överklagas. Sjöbos miljö- och byggnadsnämnd har inte bestämt att det överklagade beslutet ska gälla även om det överklagas. Således är det överklagade beslutet som enbart gäller försiktighetsmått inte verkställbart.

Länsstyrelsen har i ett delbeslut den 19 augusti 2009 beslutat att avvisa det särskilda yrkandet om inhibition eftersom det inte är möjligt att inhibera ett beslut som inte är omedelbart gällande.

Nedan följer svar på vanliga frågor i relation till ärendet:

1. Innebär Länsstyrelsens delbeslut att Shell får påbörja borrningarna?

I princip ja, eftersom det överklagade beslutet endast är ett beslut om att iakttä försiktighetsmått och inte ett tillståndsbeslut. Men Bolaget bör då vara medvetet om att Länsstyrelsens slutliga beslut kan innebära att andra krav kan komma att ställas på Bolaget.

2. Tar man inte hänsyn till opinionen och att så många har klagat?

För det första tillkommer klagorätten bara dem som enligt lagstiftningen anses berörda av kommunens beslut. Länsstyrelsen har gjort en kontroll av vilka som bor/har fastighet i närheten av borrhålet. Överklaganden från de som bor/har fastighet för långt från borrhålet har avvisats. De som ännu inte visat på vilket sätt de berörs av beslutet har fått 2 veckor på sig att komma in med handlingar som visar på deras anknytning till platsen. För det andra är det inte mängden klagande som avgör om ett ärende som detta ska bifallas. Det måste alltid finnas skäl med stöd i miljöbalken för ett bifall. Har man det så räcker det med att en enda person klagat.

3. Vad händer nu?

Nu ska Länsstyrelsen bereda det överklagade ärendet inför ett slutligt beslut. Det innebär bl.a. att man ska gå igenom allt som kommit in i ärendet. Man ska kommunicera vissa inkomna handlingar med de berörda m.m. De överklaganden som kommit från klaganden som inte inom föreskriven tid har visat sin anknytning till platsen kommer att avvisas och Länsstyrelsen kan då inte ta hänsyn till argument från dessa klaganden.

4. Kan ett beslut från Länsstyrelsen överklagas?

Ja det kan överklagas till Miljödomstolen i Växjö. Kan man klaga på Miljödomstolens beslut också? Ja, men för att få klaga till Miljööverdomstolen krävs prövningstillstånd.

5. Kommer det att ta lång tid innan Länsstyrelsens slutliga beslut kommer?

Det är i nuläget omöjligt att svara på. Det beror bl.a. på hur mycket i ärendet som behöver kommuniceras med berörda parter. Om det kommer in ytterligare handlingar i ärendet m.m.

6. Om Shell börjar borra och vårt vatten påverkas – vad händer då?

Verksamhetsutövaren, Bolaget, har alltid ansvaret för det som händer till följd av verksamheten. Bolaget är ansvarigt och ska då återställa det som påverkats till följd av Bolagets verksamhet.

7. Om Shell hittar naturgas, kommer de börja utvinna naturgas då?

För att utvinna naturgas krävs helt andra tillstånd än de Bolaget nu har. Frågan om en

eventuell utvinning är därför en helt annan än den som nu behandlas av Länsstyrelsen. Även om Bolaget hittar naturgas är det inte säkert att de kan utvinna naturgasen. En mycket noggrann prövning föregår ett tillstånd för utvinning av naturgas.

Kontaktpersoner:

Johanna Lindström, jurist på rättsenheten och handläggare i ärendet. 040-25 25 24
johanna.lindstrom@lansstyrelsen.se

Marianne Blad, jurist på rättsenheten. 040-25 24 95 marianne.blad@lansstyrelsen.se